

ULGI REHABILITACYJNE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Kto może odliczać wydatki na cele rehabilitacyjne

W zależności od tego kto poniósł wydatki może to być:

- osoba niepełnosprawna, albo
- podatnik, na którego utrzymaniu jest osoba niepełnosprawna, jeżeli w roku podatkowym dochód osoby niepełnosprawnej nie przekroczył kwoty 9120 zł (w całym 2008 r.). Przepisy zaliczają do tych podatników: współmałżonka, dzieci własne, przysposobione oraz dzieci przyjęte na wychowanie, pasierbów, rodziców, rodziców współmałżonka, rodzeństwo, ojczyrna, macochę, zięcia i synową. **Rachunki muszą być wystawione na osobę, która będzie odliczała ten wydatek.**

Przykład:

Syn uległ wypadkowi i otrzymuje najniższą rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W całym roku jego dochód nie przekroczy 9120 zł. Ojciec może odliczyć wydatki na wózek, poduszkę przeciwoślizgową itd., ale rachunki muszą być wystawione na ojca.

Osoba, której dotyczy dany wydatek musi posiadać jeden z dokumentów:

- orzeczenie o zakwalifikowaniu do jednego z trzech stopni niepełnosprawności (wcześniej było to odpowiednio orzeczenie zaliczające do I, II albo III grupy inwalidztwa),
- decyzję przyznającą rentę z tytułu całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy, rentę szkoleniową, albo rentę socjalną,
- orzeczenie o niepełnosprawności dziecka do 16 r. życia.

Jeśli w opracowaniu mowa jest o I lub II grupie inwalidztwa należy przez to rozumieć osoby posiadające orzeczenie:

- o znacznym stopniu niepełnosprawności lub o całkowitej niezdolności do pracy oraz niezdolności do samodzielnej egzystencji albo o zaliczeniu do I grupy inwalidztwa,
- o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub całkowitej niezdolności do pracy albo o zaliczeniu do II grupy inwalidztwa.

Co uznaje się za wydatki na cele rehabilitacyjne

Są to następujące wydatki:

1) **adaptacja i wyposażenie mieszkań oraz budynków mieszkalnych stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności**, czyli wydatki na: likwidację barier architektonicznych, budowę podjazdów dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, „poszerzanie drzwi”, likwidację progów, wyburzanie ścian działowych, założenie okien zamykanych z niskiego poziomu, położenie terakoty antypoślizgowej, likwidację wanny i założenie brodzika ze specjalnym siedziskiem dla osób niesprawnych ruchowo, założenie „wiszącego” sedesu oraz umywalki „bez nogi” umożliwiających swobodne podjechanie wózkiem, także umywalki sterowanej ręcznie lub automatycznie, montaż wszelkiego rodzaju uchwytów, specjalnych baterii dla osób z niesprawnymi dłońmi, montaż opuszczanych szafek i blatu kuchennego z możliwością podjechania wózkiem, montaż drzwi przesuwanych itd. Możemy również odliczyć koszty prac związanych z adaptacją, np. musieliśmy wyburzyć ściany w łazience i zniszczyliśmy glazurę. Odliczamy wtedy także koszty położenia glazury. Ale jeśli glazurę kładziemy z własnej inicjatywy, bo nie podoba się nam kolor starej, to już nie!

2) **przystosowanie pojazdów mechanicznych do potrzeb wynikających z niepełnosprawności.** Dotyczy to tzw. oprzyrządowania, a nie zakupu samochodu lub części do niego. Mieści się tu również zabezpieczenie progów samochodu przed zniszczeniem przez wózek, montaż bagażnika na wózek.

3) **zakup i naprawa indywidualnego sprzętu, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych,** stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności, z wyjątkiem sprzętu gospodarstwa domowego. Są to: wszelkiego rodzaju przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny, a więc wózki i części do nich, opony, kule, protezy, obuwie ortopedyczne, aparaty słuchowe, okulary, laski, chodniki, rotor, materace i poduszki przeciwodleżynowe, chwytaki itp., także urządzenia ułatwiające komunikowanie się (np. telefony dla niewidomych, dla osób mających trudności z przemieszczaniem się). Trudno wymienić wszystkie rzeczy, które mogłyby znaleźć się na tej liście, zresztą nie ma takiej. Zasadą podstawową jest związek pomiędzy przedmiotem/ sprzętem, a określoną, konkretną niesprawnością. Zakup tego samego przedmiotu w jednym przypadku będzie uzasadniony (np. telefaks dla osób niesłyszących, dyktafon dla niewidomych), w innym może być zakwestionowany. Jeśli urządzenie nie ma związku z konkretnym schorzeniem, to urząd skarbowy może zakwestionować celowość tego odliczenia. Od 2004 r. wyraźnie wykluczono możliwość odliczania wydatków na zakup sprzętu gospodarstwa domowego.

4) **zakup wydawnictw i materiałów szkoleniowych,** stosownie do potrzeb wynikających z niepełnosprawności: książki, broszury, kasety audio, wideo dotyczące np. metod usprawniania, prasa dla osób niepełnosprawnych.

5) **odpłatność za pobyt na turnusie rehabilitacyjnym.**

6) **odpłatność za pobyt na leczeniu w zakładzie lecznictwa uzdrowiskowego, za pobyt w zakładzie rehabilitacji leczniczej, zakładach opiekuńczo-leczniczych i pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz odpłatność za zabiegi rehabilitacyjne.**

7) **opłacenie przewodników** osób niewidomych I lub II grupy inwalidztwa oraz osób z niepełnosprawnością narządu ruchu zaliczonych do I grupy inwalidztwa, w kwocie nieprzekraczającej 2280 zł.

8) **utrzymanie przez osoby niewidome, o których mowa w punkcie 7, psa przewodnika,** w kwocie nieprzekraczającej 2280 zł.

9) **opieka pielęgniarska w domu nad osobą niepełnosprawną** w okresie przewlekłej choroby uniemożliwiającej poruszanie się oraz usługi opiekuńcze świadczone dla osób niepełnosprawnych zaliczonych do I grupy inwalidztwa.

10) **opłacenie tłumacza języka migowego.**

11) **kolonie i obozy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz dzieci osób niepełnosprawnych,** które nie ukończyły 25 roku życia.

12) **leki** – w wysokości stanowiącej nadwyżkę ponad kwotę 100 zł miesięcznie, jeżeli lekarz specjalista stwierdzi, że osoba niepełnosprawna powinna stosować określone leki stale lub czasowo. Odliczyć można np. maści przeciwodleżynowe dla osób długotrwale

unieruchomionych. Jeśli np. w lipcu, w związku z naszym schorzeniem/ niepełnosprawnością (ale nie np. grypą), wydaliśmy na leki 150 zł, to odliczamy 50 zł (150 zł – 100 zł). Jeśli w sierpniu wydaliśmy 80 zł, to nie odliczamy za ten miesiąc żadnej kwoty.

UWAGA: Musimy posiadać zaświadczenie lekarza **specjalisty** o konieczności stosowania konkretnych leków związanych z daną niesprawnością. Ulga przysługuje **tylko** osobom niepełnosprawnym i nie mogą z niej korzystać, np. osoby starsze lub chore, jeśli nie mają orzeczenia o niepełnosprawności.

13) odpłatny, konieczny przewóz na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne:

- osoby niepełnosprawnej – karetką transportu sanitarnego,
- osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa oraz dzieci niepełnosprawnych do lat 16 – również innymi środkami transportu.

14) używanie samochodu osobowego, stanowiącego własność (współwłasność) osoby niepełnosprawnej zaliczonej do I lub II grupy inwalidztwa lub podatnika mającego na utrzymaniu osobę niepełnosprawną zaliczoną do I lub II grupy inwalidztwa albo dzieci niepełnosprawne do lat 16, dla potrzeb związanych z koniecznym przewozem na niezbędne zabiegi leczniczo-rehabilitacyjne, w kwocie nieprzekraczającej 2280 zł.

UWAGA: Mimo, że nie wynika to jasno z przepisów, można spotkać się z żądaniem urzędu skarbowego przedstawienia dokumentów poświadczających korzystanie z zabiegów leczniczo-rehabilitacyjnych.

15) odpłatne przejazdy środkami transportu publicznego związane z pobytem:

- a) na turnusie rehabilitacyjnym,
- b) w zakładach, o których mowa w pkt 6,
- c) na koloniach i obozach dla dzieci i młodzieży, o których mowa w pkt 11.

W przypadku odpłatnych przejazdów transportem publicznym zachowajmy bilety!

Wymagane dokumenty

Aby odliczyć wymienione wyżej wydatki musimy posiadać rachunki. Na przykład w przypadku prac adaptacyjno-remontowych konieczne są faktury wystawiane przez płatnika VAT. Nie dotyczy to wydatków określonych w punktach: **7), 8) i 14)**. Tu przyjęto rozwiązanie bez rachunków. Nie oznacza to, iż obowiązuje zupełna dowolność, więc np. jeśli osoba niewidoma nie posiada psa (pkt 8) albo niepełnosprawny nie ma samochodu (pkt 14), to oczywiście nie może odliczać tych kwot.

Wydatki na cele rehabilitacyjne można odliczyć, jeżeli nie były finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), zakładowego funduszu rehabilitacji, Narodowego Funduszu Zdrowia, zakładowego funduszu świadczeń socjalnych albo nie zwrócono ich podatnikowi w jakiegokolwiek innej formie. W przypadku, gdy wydatki były częściowo finansowane z tych źródeł, odlicza się różnicę pomiędzy poniesionymi wydatkami, a kwotą dofinansowania. **Odliczamy więc tylko te wydatki, które sami pokryliśmy.**

Przykład I:

Koszt turnusu rehabilitacyjnego to 1700 zł, z tego 500 zł pokrywa Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. 1200 zł zapłaciliśmy z własnej kieszeni – odliczamy wtedy tylko te 1200 zł.

Przykład II:

Otrzymaliśmy wózek ze stowarzyszenia – nie odliczamy nic. Inaczej jest jeśli częściowe koszty zakupu wózka pokrywa Narodowy Fundusz Zdrowia. Wysokiej jakości wózek aktywny kosztuje np. 5000 zł - NFZ pokrył 1500 zł. Dostaliśmy jeszcze dofinansowanie z PFRON w wysokości 2250 zł. Sami musieliśmy dołożyć 1250 zł - i jest to właśnie kwota, którą możemy odliczyć.

UWAGA: Przypominamy, że wydatki na cele rehabilitacyjne odliczamy od dochodu przed opodatkowaniem, a nie od kwoty podatku.

Kto może odliczać wydatki na cele rehabilitacyjne

W zależności od tego kto poniósł wydatki może to być:

- osoba niepełnosprawna, albo
 - podatnik, na którego utrzymaniu jest osoba niepełnosprawna, jeżeli w roku podatkowym dochód osoby niepełnosprawnej nie przekroczył kwoty 9120 zł (w całym 2008 r.). Przepisy zaliczają do tych podatników: współmałżonka, dzieci własne, przysposobione oraz dzieci przyjęte na wychowanie, pasierbów, rodziców, rodziców współmałżonka, rodzeństwo, ojczyrna, macochę, zięcia i synową.
- Rachunki muszą być wystawione na osobę, która będzie odliczała ten wydatek.**

Przykład:

Syn uległ wypadkowi i otrzymuje najniższą rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W całym roku jego dochód nie przekroczy 9120 zł. Ojciec może odliczyć wydatki na wózek, poduszkę przeciwoślężynową itd., ale rachunki muszą być wystawione na ojca.